

Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Gelderland-midden, thans regionale eenheid Oost-Nederland.

Datum: 17 oktober 2013

Rapportnummer: 2013/148

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de politie een sfeerrapportage aan de woningbouwvereniging heeft verstrekt voor het starten van een ontruimingsprocedure tegen hem. Volgens verzoeker staan er onjuistheden in deze rapportage.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

1. Wanneer een burger wil weten welke informatie de politie over hem heeft vastgelegd, dan kan die burger een verzoek om kennisneming van deze informatie bij de politie indienen. Dit is geregeld in artikel 25 van de Wet politiegegevens (WPG) (zie Achtergrond). Als de politie dit verzoek toewijst, kan de burger kennis nemen van de politiegegevens die over hemzelf zijn vastgelegd. Mocht de burger vervolgens van mening zijn dat bijvoorbeeld een deel van deze gegevens onjuist is, dan kan de burger de politie verzoeken om die gegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen of af te schermen. Dit is geregeld in artikel 28 van de WPG (zie Achtergrond). Onder bepaalde voorwaarden kan de politie op grond van de WPG informatie verstrekken aan derden.

2. De wijkagent die in verzoekers wijk werkt, heeft een sfeerrapportage opgesteld. Hierin heeft hij opgesomd wat er over verzoeker en zijn gezin is vermeld in de politiesystemen. De politie heeft deze sfeerrapportage aan de woningbouwvereniging verstrekt voor het starten van een ontruimingsprocedure. De woningbouwvereniging is ook daadwerkelijk een ontruimingsprocedure gestart en deze procedure heeft ertoe geleid dat verzoeker zijn woning heeft moeten verlaten.

Bevindingen

Sfeerrapportage

3. In de sfeerrapportage is onder andere vermeld dat er door de politie een hennepkwekerij is geruimd bij verzoeker. Ook is hierin weergegeven dat er meerdere meldingen van overlast zijn geweest. Daarnaast zijn er meldingen opgenomen over mogelijk dealen vanuit de woning van verzoeker. Verder is – samengevat weergegeven - in de sfeerrapportage vermeld:

melding dat er moeilijkheden waren in het ziekenhuis. Verzoeker lag op de eerste hulp. Hij had een klap op het oog gehad. Partner van verzoeker wordt op dat moment voor een hondenbeet (politiehond) behandeld;

verzoeker meldt dat hij ruzie heeft gehad met zijn stiefzoon. Hij had volgens eigen zeggen zijn stiefzoon een zetje gegeven. Verzoekers partner heeft haar spullen gepakt en is er met de kinderen vandoor gegaan;

verzoekers partner krijgt bij de school van haar dochter een conflict met de bestuurder van een taxibusje. Buurt is hiervan getuige;

verzoeker is in de woonwijk gecontroleerd en bleek te rijden onder invloed;

verzoeker en partner doen melding bij zeden over buurtjongetjes. Verhalen over seksuele opmerkingen en voorvallen van dochter met verschillende jongetjes in de buurt bereiken de wijkagent ook via buurtbewoners. Zorgmelding gemaakt voor de in dit proces genoemde andere jeugdigen;

melding dat dochter weer in opspraak komt in verband met seksuele handelingen. Zorgmeldingsformulier voor dochter gemaakt richting jeugdzorg;

klachten die werden geventileerd door buurtbewoners:

seksuele opmerkingen en voorvallen dochter;

partner heeft een jaar geleden verzoeker voor een bepaalde tijd de woning uitgegooid.

Visie verzoeker

4. Verzoeker is van mening dat de politie de sfeerrapportage niet mocht opsturen naar de woningbouwvereniging. Volgens verzoeker staan er onwaarheden in de rapportage en wordt hierin een beeld gecreëerd dat niet klopt. Volgens hem is bijvoorbeeld niet waar dat zijn partner hem uit huis zou hebben gezet. Verder stelt verzoeker dat de kwesties die zijn vermeld over seksuele handelingen van zijn dochter niet juist zijn. Ook is hij van mening dat de sfeerrapportage niet is gebaseerd op zorgvuldig onderzoek door de politie. Verzoeker vindt dat de wijkagent alles heel erg heeft overdreven in de sfeerrapportage. Verzoeker stelt dat een dergelijke rapportage nooit civielrechtelijk gebruikt mag worden. Volgens hem is dit nu wel gebeurd in een ontruimingsprocedure. Ook stelt verzoeker dat hem nooit toestemming is gevraagd voor het verstrekken van de sfeerrapportage aan de woningbouwvereniging. Daarnaast vindt hij dat deze informatieverstrekking niet voldoet aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Volgens verzoeker is er inbreuk gemaakt op zijn privacy.

Informatie wijkagent

5. De wijkagent heeft gesteld dat de sfeerrapportage is opgesteld naar aanleiding van klachten uit de buurt over verzoeker en zijn partner. Ook was er een tip dat sprake zou zijn van een hennepkwekerij en zou er vanuit hun woning worden gedeald, aldus de wijkagent.

Verder stelt de wijkagent dat hij voor het opstellen van de sfeerrapportage gegevens heeft gehaald uit de politiesystemen. In de sfeerrapportage heeft de wijkagent een opsomming gemaakt van alles wat er met en rond het gezin van verzoeker door de politie is gerapporteerd. Van mutaties heeft hij een korte samenvatting gemaakt en hij heeft kort gerefereerd aan de gebeurtenissen. De wijkagent wilde met de sfeerrapportage aantonen dat er veel overlast wordt veroorzaakt door verzoeker en zijn gezin. De wijkagent heeft de rapportage gemaakt ten behoeve van de woningbouwvereniging na overleg met de juridische dienst en de privacy medewerker van de politie. Volgens de wijkagent heeft de verdenking van de hennepkwekerij geleid tot de ontruimingsprocedure.

Advies klachtencommissie

6. De klachtencommissie oordeelde dat niet was gebleken dat verzoeker was geïnformeerd over de verstrekking van de sfeerrapportage aan de woningbouwvereniging. Hiermee was volgens de commissie niet voldaan aan de eis van transparantie. Verder heeft de klachtencommissie overwogen dat een aantal punten uit de sfeerrapportage door verzoeker terecht wordt betwist en daarom niet kan worden gesteld dat het rapport met de nodige zorgvuldigheid is opgesteld. Ook is de commissie van oordeel dat een aantal vermeldingen niet relevant zijn voor de woningbouwvereniging. Volgens de commissie heeft de woningbouwvereniging haar vordering tot ontruiming van de woning gebaseerd op het hebben van een hennepkwekerij en door verzoeker veroorzaakte overlast aan andere huurders in de buurt. Volgens de commissie worden in de sfeerrapportage vermoedens van derden vermeld die niet zijn bevestigd door waarnemingen van een bevoegde opsporingsambtenaar. Dergelijke vermoedens dragen bij aan de door de rapportage geschetste sfeer, terwijl geen feitelijke vaststelling ervan door de politie heeft plaatsgevonden. De commissie heeft geadviseerd de klacht gegrond te verklaren.

Visie korpsbeheerder

7. De korpsbeheerder heeft gesteld dat de verstrekking van de sfeerrapportage is gebaseerd op artikel 19 van de WPG. Verder heeft de korpsbeheerder aangegeven dat de WPG – in tegenstelling tot de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) – geen informatieplicht kent. Dat wil volgens de korpsbeheerder zeggen dat er geen verplichting is om betrokkenen op de hoogte te brengen van de informatieverstrekking. Verder is de korpsbeheerder van mening dat met het verstrekken van de sfeerrapportage een zwaarwegend algemeen belang werd gediend gelet op de hoeveelheid meldingen en de aard en ernst hiervan. Volgens de korpsbeheerder zijn de belangen van verzoeker daar ondergeschikt aan. De korpsbeheerder is van mening dat de verstrekking van de sfeerrapportage voldoet aan de voorwaarden van artikel 19 van de WPG. Op dit punt acht de korpsbeheerder de klacht dan ook ongegrond.

8. Ten aanzien van de inhoud van de sfeerrapportage merkt de korpsbeheerder op dat het aan verzoeker zelf is om te controleren welke gegevens de politie over hem heeft

geregistreerd en of die gegevens juist zijn. Hiervoor kan verzoeker het recht op inzage en het correctierecht gebruiken. Nu verzoeker hiervan geen gebruik heeft gemaakt, kan het bestaan van onjuistheden (in de ogen van verzoeker) niet aan de politie worden tegengeworpen. Volgens de korpsbeheerder is het echter wel zo dat de sfeerrapportage gegevens bevat die slechts zijdelings raken aan het doel van de verstrekking. De korpsbeheerder acht de klacht op dat punt gegrond en voor het overige ongegrond.

Beoordeling

9. Het staat vast dat de politie een sfeerrapportage heeft verstrekt aan de woningbouwvereniging. Deze informatie lijkt voor de woningbouwvereniging aanleiding te zijn geweest voor het starten van een ontruimingsprocedure.

10. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Eén van die grondrechten is het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit grondrecht is in het geding als de politie privacygevoelige informatie verstrekt aan derden. Het verstrekken van gegevens mag slechts plaatsvinden voor zover dit bij of krachtens wet uitdrukkelijk is toegestaan.

11. De politie heeft aangegeven dat de informatieverstrekking aan de woningbouwvereniging is gebaseerd op artikel 19 van de WPG. Op grond van dit artikel kan de politie in bijzondere gevallen informatie aan derden verstrekken. Voor een verstrekking op grond van artikel 19 van de WPG dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

de verstrekking dient noodzakelijk te zijn met het oog op een zwaarwegend algemeen belang;

de informatie dient te worden verstrekt voor één van de genoemde doeleinden;

de verstrekking dient te voldoen aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

De doeleinden die worden genoemd in artikel 19 van de WPG zijn:

- a. het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- b. het handhaven van de openbare orde;
- c. het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven;
- d. het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving.

12. Wanneer sprake is van ernstige overlast en/of de aanwezigheid van een hennepkwekerij dan kan informatieverstrekking door de politie aan de woningbouwvereniging gerechtvaardigd zijn. In dat geval zijn de in artikel 19 van de WPG

onder a en b genoemde doeleinden van belang. De Nationale ombudsman laat in het midden of de informatie over de overlast en de verdenking van de hennepkwekerij in dit geval op voldoende feitelijke grondslag berust, omdat er een hoger beroep loopt tegen de ontruiming en het aan de rechter is om hierover een oordeel te vellen.

13. In de sfeerrapportage die de politie aan de woningbouwvereniging heeft verstrekt, was ook informatie opgenomen over verzoeker, zijn partner en hun dochter die niets te maken had met mogelijke overlast en een hennepkwekerij. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de informatie over voorvallen van seksuele aard waarbij verzoekers dochter betrokken zou zijn geweest, de omstandigheid dat verzoeker onder invloed van alcohol zou hebben gereden, zorgmeldingen die zouden zijn gedaan en een voorval tussen verzoeker en zijn partner waarbij verzoeker de woning zou zijn uitgegooid. Deze informatie was niet relevant voor de woningbouwvereniging in verband met het starten van een ontruimingsprocedure. Door deze informatie toch op te nemen in de sfeerrapportage heeft de politie een uitbundige sfeertekening gemaakt en ontstaat het beeld dat de politie verzoeker zwart heeft willen maken. Verzoeker heeft zich hier terecht aan gestoord. Nu deze informatie niet relevant was voor de ontruimingsprocedure, was die informatieverstrekking aan de woningbouwvereniging niet noodzakelijk met het oog op een zwaarwegend algemeen belang voor één van de doeleinden genoemd in artikel 19 van de WPG. Dit betekent dat de politie het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer onvoldoende heeft gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

14. Naar aanleiding van de opmerking van de korpsbeheerder dat het aan verzoeker zelf is om te controleren welke gegevens de politie over hem heeft geregistreerd en of die gegevens juist zijn, merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Zoals hiervoor onder punt 1 is overwogen, heeft de burger inderdaad de mogelijkheid om de politie om inzage in politiegegevens te vragen. Het is ook juist dat de burger vervolgens de mogelijkheid heeft om correctie van deze gegevens te vragen. Deze mogelijkheden nemen echter – in tegenstelling tot wat de korpsbeheerder lijkt te stellen – niet weg dat de politie een eigen verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van het correct en zorgvuldig vastleggen van gegevens in haar systemen.

Overigens heeft de korpsbeheerder terecht gesteld dat de WPG – anders dan de Wbp – geen verplichting kent voor de politie om de betrokkene te informeren dat de verwerking van diens gegevens plaatsvindt.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politiechef van de regionale eenheid Oost-Nederland is gegrond wegens schending van het vereiste dat grondrechten, in dit geval het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, moeten worden

gerespecteerd.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Achtergrond

Wet politiegegevens

Artikel 19. (verstrekking aan derden incidenteel voor alle regio's)

In bijzondere gevallen kan de verantwoordelijke, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, in overeenstemming met het op grond van de Politiewet 1993 bevoegde gezag, beslissen tot het verstrekken van politiegegevens aan personen of instanties voor de volgende doeleinden:

- a. het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- b. het handhaven van de openbare orde;
- c. het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven;
- d. het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving.

Artikel 25. (verzoek om kennisneming)

1. De verantwoordelijke deelt een ieder op diens schriftelijke verzoek binnen zes weken mede of, en zo ja welke, deze persoon betreffende politiegegevens zijn vastgelegd. De verantwoordelijke kan zijn beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen, dan wel voor ten hoogste zes weken indien blijkt dat ook bij andere politiekorpsen politiegegevens over de verzoeker worden verwerkt. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.

2. Bij regeling van Onze Ministers kunnen nadere regels worden gesteld over het verzoek en de wijze van kennisneming.

Artikel 28. (verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van politiegegevens)

1. Degene aan wie overeenkomstig artikel 25 kennis is gegeven van hem betreffende politiegegevens, kan de verantwoordelijke schriftelijk verzoeken deze te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen of af te schermen, indien deze feitelijk onjuist, voor het doel van de verwerking onvolledig of niet terzake dienend zijn dan wel in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen.

2. De verantwoordelijke bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk of, dan wel in hoeverre, hij daaraan voldoet. Artikel 37, eerste lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens is van overeenkomstige toepassing. Een weigering is met redenen omkleed.

3. De verantwoordelijke draagt zorg dat een beslissing tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.